

Motion till riksdagen 2020/21:1669

av **Ida Karkiainen m.fl. (S)**

Bankernas närvaro i hela landet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör initiera en dialog om bankernas närvaro i hela Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att hela Sverige inte bara ska leva, utan också utvecklas, är tillgången till kapital centralt. Det måste gå att låna pengar, vare sig det gäller husrenoveringen eller investeringen i företaget.

Ett allt större problem som människor vittnar om är hur svårt det är att få lån i våra glest befolkade regioner. Ett exempel är drivmedelsstationer som är ålagda att göra investeringar för att klara nya miljökrav och kunna erbjuda mer hållbara bränsleslag. Ur servicesynpunkt är drivmedelsstationerna viktiga för att invånarna ska kunna tanka drivmedel utan att behöva åka flera mil in till centralorten. Men när de inte får lån, kan de inte göra miljöanpassningar, och tvingas lägga ner sin verksamhet.

Bankerna lyfter i debatter gärna själva fram sin samhällsviktiga roll. De har rätt, bankerna är viktiga och behöver finnas i hela landet för att kunna besitta kunskap om alla regioners särskilda förutsättningar. Det finns banker med ett lokalt synsätt som värnar bygdens utveckling. Det är bra, men de behöver bli betydligt fler.

Enligt en rapport från Landsbygdsnätverket har cirka hälften av alla bankkontor lagts ner på landsbygden sedan början av 1990-talet. Detta är delvis en följd av att bankkunderna sköter sina ärenden via internet, men det är också en följd av medveten centralisering från bankernas sida.

Studier visar att närheten till ett fysiskt bankkontor har en positiv inverkan på antalet nybildade företag i området. Och tvärtom – ju längre till ett bankkontor, desto sämre tillgång till investeringskapital. God lokalkännedom är en viktig kompetens för att en banktjänsteperson ska göra en korrekt bedömning av företagares affärsplan och återbetalningsförmåga. Den lokalkännedomen har inte en centralt placerad banktjänsteperson som nås via internet.

I september 2020 kom nyheten att Handelsbanken planerar att stänga 180 av sina 380 kontor i Sverige. Senast 2019 konstaterade Handelsbankens VD att det skulle vara främmande att minska antalet lokala bankkontor, eftersom de utgör en viktig intäktskälla. Den senaste kvartalsrapporten visar att Handelsbanken gick med vinst på drygt 10 miljarder kronor.

Vi menar att bankerna genom detta agerande sviker landsbygden. Vi förstår att det är lönsammare att prioritera banklån i storstäderna, men marknadslogiken kan inte vara den bärande principen i glest befolkade områden. Det handlar i grunden om rättvisa villkor att kunna bo och leva i hela landet.

Vi förutsätter att bankkontoren på landsbygden blir kvar, och att verksamheten ordnas på så vis att det inte drabbar orter där kapitalförsörjningen är svår. Detta behöver regeringen initiera en dialog med bankerna om, så att hela landet kan leva och växa.

Ida Karkiainen (S)

Emilia Töyrä (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Linus Sköld (S)